

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Назив предмета:</b> АРХЕОЛОГИЈА ИДЕНТИТЕТА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Услов:</b> радно познавање енглеског језика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Циљ предмета</b><br>Стицање знања за самостално изучавање идентитета различитих социјалних категорија у прошлости, на основу резултата археолошких и антрополошких истраживања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Исход предмета</b><br>Усвојена знања из теоријско-методолошких оквира концепта идентитета и могућности његове употребе. Могућност примене конструктивистичко-релационалног приступа у изучавању различитих видова одређивања, поистовећивања, категоризације и сврставања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> – Процес настанка различитих врста друштвених група на основу теорије идентитета у археологији: етничке, регионалне, месне, професионалне, родне, религијске, старосне, сексуалне итд. Разматрање традиционалних приступа који су колективне идентитете разумевали као статичне и тешко променљиве. Упознавање са савременим погледима који наглашавају њихов несталан и променљив карактер. Изучавање начина формирања, одржавања, истицања и промена идентитета. Како су људска друштва неодвојиво везана за употребу различитих врста артефаката, посебно место се даје проблему употребе покретних и непокретних археолошких налаза у функцији тумачења идентитета у прошлости. Сагледавање архитектуре, организације простора, погребних пракси, одеће, накита, оружја итд., као својеврсних израза припадности различитим групама.<br><i>Практична настава</i> – Анализа одабраних примера археолошких ситуација и налаза који на најбољи начин илуструју основна теоријска становишта. Израда и презентација самосталних радова студената. |
| <b>Литература</b> (одабрана поглавља из наведене литературе): <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brubejker, R., Kuper, F. (2003). S onu stranu identiteta. <i>Reč</i> 69/15: 405–451.</li> <li>2. Đorđević, J. (2009). <i>Postkultura</i>. Beograd: Klio.</li> <li>3. Halpern, K. Ruano-Borbalan, Ž-K. (2009). <i>Identitet(i) - Pojedinac, grupa, društvo</i>. Beograd: Clio.</li> <li>4. Jenkins, R. (2008). <i>Social Identity</i>. London and New York: Routledge.</li> <li>5. Olsen, B. (2002). <i>Od predmeta do teksta</i>. Beograd 2002, 159–200.</li> <li>6. Палавестра, А. (2011). <i>Културни контексти археологије</i>. Београд, 229–261.</li> <li>7. Díaz-Andreu, M. et al. (2005). <i>The Archaeology of Identity</i>. London and New York: Routledge.</li> <li>8. Babić, S. (2010). Prošlost kao Drugi – Drugi kao prošlost. <i>Etnoantropološki problemi</i> 5/2: 259–268.</li> <li>9. S. Babić. (2010) Arheologija i etnicitet. <i>Etnoantropološki problemi</i> 5/1: 137–149.</li> </ol>                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Назив предмета:</b> АРХЕОЛОГИЈА АНТИЧКОГ ИМПЕРИЈАЛИЗМА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Услов:</b> радно познавање енглеског језика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Циљ предмета</b><br>Стицање увида у питања империјализма и различитих видова политичке, економске и културне доминације у античком периоду, на основу археолошке и историјске грађе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Исход предмета</b><br>Усвојена знања о различитим врстама доминације у античком периоду. Савладани теоријско-методолошки поступци за самостално истраживање различитих облика античког империјализма.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> – Феномен империјализма у античком периоду. Значај археолошких налаза за сагледавање живота ширих друштвених слојева античког света, као и популација које су живеле на маргинама писменог Средоземља. Социјални, економски и културни процеси и промене, узроковани утицајима друштвено-политичких система из периода класичног раздобља Грчке, хеленизма и римског империјалног поретка. Историјски извори и археолошка грађа у функцији разумевања и тумачења античких империјалистичких поредака. Улога материјалних артикулација друштвених процеса у контекстима империјализма, постојање разноврсних и сложених интеркултурних односа, искустава и реакција на империјалистичка стремљења.<br><i>Практична настава</i> – Интерактивна анализа одабраних примера историјских извора, археолошких ситуација и налаза који на најбољи начин илуструју основна теоријска становишта. Израда и презентација самосталних радова студената.                                                                         |
| <b>Литература</b> (одабрана поглавља из наведене литературе): <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dittler, M. (2007) Arheologija kolonizacije. U: <i>Antropologija antike</i>, prir. S. Babić, 33–61. Beograd: WUS.</li> <li>2. Morris, I., Scheidel, W. (eds.). (2009) <i>The Dynamics of Ancient Empires</i>. Oxford: Oxford University Press.</li> <li>3. Бабић, С. (2008) <i>Грци и други</i>. Београд: CLIO.</li> <li>4. Кузмановић, З. (2008) Концепт хеленизма – идеолошке импликације. <i>Годишњак за друштвену историју</i>: 57–77.</li> <li>5. Mihajlović, V. D. (2011) Gordijev interpretativni čvor. <i>Етноантрополошки проблеми</i> 6/3: 679–698.</li> <li>6. Mihajlović, V. D. (2012) Koncept romanizacije u arheologiji. <i>Етноантрополошки проблеми</i> 7/3: 709–729.</li> <li>7. Mattingly, D. (2011) <i>Imperialism, Power and Identity: Experiencing Roman Empire</i>. Princeton: Princeton University Press.</li> <li>8. Janković, M. A., Mihajlović, V. D. (eds.). (2018) <i>Reflecting Roman Imperialisms</i>. Newcastle: CSP.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм : Историја МАС</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Назив предмета: АНТИЧКА ПРОШЛОСТ У ИЗВОРИМА И ИСТОРИОГРАФИЈИ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Статус предмета: изборни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Број ЕСПБ: 5</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Услов: -</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Циљ предмета</b><br>Циљ је да се код студента, на основу проверених научних сазнања, развије критички смисао за разумевање и тумачење темељних историјских процеса, структура и обележја античке прошлости.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Исход предмета</b><br>Продубљивање стеченог знања и оспособљавање студента за самостално истраживање и примену стечених знања из античке историје уз коришћење историјских извора као основе истраживања у формирање критичког мишљења студента.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> – Предмет обухвата тумачење, коришћење и интерпретацију историјских извора и обучавање за самостално излагање просторног, хронолошког и језичкоетничких оквира античке прошлости у процесу настанка историографског дела. На предмету се излажу и обрађују историјски извори и антички аутори за период античке прошлости.<br><i>Практична настава</i> – Читање, критичко промишљање у тумачењу резултата научних истраживања различитих аспеката историје античке прошлости. Презентација семинарских радова студената.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Литература</b> (одабрана поглавља из наведене литературе): <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ђурић, М. Н. (1951). <i>Историја хеленске књижевности</i>. Београд: Завод за издавање уџбеника</li> <li>2. Будимир, М. Флашар, М. (1963). <i>Преглед римске књижевности</i>. Београд: Завод за издавање уџбеника I. М. Tronski, <i>Povijest antičke književnosti</i>, Zagreb 1951.</li> <li>3. Јордовић, И. (2011). <i>Стари Грци. Портрет једног народа</i>. Београд: Завод за уџбеника. Балканолошки Институт САНУ Мирковић, М. (2002). <i>Римска држава под краљевима и у доба републике (753. – 27. пре Хр.)</i>. <i>Историја и институције</i>, Београд: Досије.</li> <li>4. Мирковић, М. (2003). <i>Римска држава у доба принципата и домината (27. пре Хр. – 337. н. е.)</i>. <i>Од Августа до Константина</i>. Београд: Досије.</li> <li>5. Boys-Stones, G. Graziosi, B. Vasunia, P. (eds.)(2009). <i>The Oxford Handbook of Hellenic Studies</i>. Oxford: Oxford University Press.</li> <li>6. Barchiesi, A. Scheidel, W. (eds.) (2010). <i>The Oxford Handbook of Roman Studies</i>. Oxford: Oxford University Press.</li> <li>7. Johnson, S.-F. (ed.) (2012). <i>The Oxford Handbook of Late Antiquity</i>. Oxford: Oxford University Press.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Назив предмета:</b> АНТИЧКА ПРОШЛОСТ У НАСТАВИ ИСТОРИЈЕ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Услов:</b> -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Циљ предмета</b><br>Упознавање студената са античком прошлошћу у уџбеницима историје током XIX и XX века.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Исход предмета</b><br>Усвајање знања о античкој прошлости у уџбеницима историје и методолошко оспособљавање студената за самостално истраживање и примену стечених знања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> – излагање о античкој прошлости у уџбеницима историје и промене у наставним плановима и програмима током XIX и XX века. Проучавање развоја историјскометодолошких принципа израде уџбеника и промене у садржајима уџбеника које су засноване на резултатима савремених истраживања из области класичних наука.<br><i>Практична настава</i> – Упознавање са уџбеницима историје и проучавање методолошких принципа израде уџбеника.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Литература</b> (одабрана поглавља из наведене литературе):<br><ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бошков, С. (2016). <i>Антика у настави историје. Студије и истраживања</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</li> <li>2. Митровић, А. (1996). <i>Пропитивање Клио: огледи о теоријском у историографији</i>. Београд: Војска.</li> <li>3. Đurić, I. (1998). <i>Istorija – pribežište ili putokaz</i>. Kragujevac: Alternativni kulturni centar „Civis“.</li> <li>4. Heler, A. (1984). <i>Teorija istorije</i>. Beograd: Rad.</li> <li>5. Попов, Ч. (1999). <i>О историји и историчарима</i>. Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.</li> <li>6. Christ, K. (1990). <i>Neue Profile der Alten Geschichte</i>. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.</li> <li>7. Српски уџбеници историје из XIX века.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Назив предмета:</b> Античка религија и митологија у настави класичних језика и историје                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Услов:</b> -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Циљ предмета.</b> Студент треба да упозна основне појмове и одлике античке религије и митологије који се обрађују у настави историје или класичних језика у основном и средњем образовању ради стицања компетенција за извођење наставе у вези са садржајем курса.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Исход предмета</b> Студент је оспособљен да припрема и реализује наставне садржаје који се односе на античку религију и митологију; Студент поседује знања за тумачење и улогу античког мита и религије у античким друштвима. Студент наводи изворе и литературу везану за садржај курса, описује термине и појмове прописане садржајем курса, самостално идентификује и анализира теме из античке религије и митологије.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> Појам и улога мита у антици; теорије митологије и различите научне интерпретације митских и религијских садржаја антике; слојевитост античког мита и његова историјска анализа; функција религије у античком друштву; религије античког света. Садржаји из античке религије и митологије у настави историје и класичних језика, и њихова припрема за извођење наставе.<br><i>Практична настава</i> Читање и анализа историјских извора везаних за антички мит и религију; методички приступи реализацији наставе са садржајима из античке религије и митологије; прављење припреме за час са темом везаном за садржај курса.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Литература</b><br>Одабрани извори релевантни за садржај курса (антички извори; уџбеници историје за основну и средњу школу; уџбеници класичних језика за средњу школу) <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sreјović, D. Cermanović-Kuzmanović A. (1992). <i>Leksikon religija i mitova drevne Evrope</i>. Beograd: Savremena administracija.</li> <li>2. Срејовић, Д., Цермановић Кузмановић, А. (2007). <i>Речник грчке и римске митологије</i>. Београд: Српска књижевна задруга.</li> <li>3. Чапо, Е. (2007). <i>Теорије митологије</i>. Београд: Clio.</li> <li>4. Џемс, Е.О. (1990). <i>Упоредна религија: увод и историјско проучавање религије</i>. Нови Сад: Матица српска.</li> <li>5. Елијаде, М. (1991). <i>Историја веровања и религијских идеја</i>. Том 1-2. Београд: Просвета.</li> <li>6. Dimezil, Ž. (1997). <i>Drevna rimska religija</i>. Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.</li> <li>7. Мекманерс, Џ. (ур.) (2004). <i>Оксфордска историја хришћанства</i>. Београд: Clio.</li> <li>8. Beltz, W. (1984). <i>Biblijska mitologija: bog i bogovi</i>. Zagreb: Grafički завод Hrvatske.</li> <li>9. Ђукановић, А. (2011). <i>Методички приручник за наставу историје у петом разреду основне школе</i>. Београд: БИГЗ школство.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Назив предмета:</b> ИСТОРИЈА СРЕДЊОВЕКОВНЕ КУЛТУРЕ И ДРУШТВА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Циљ предмета</b><br>Студент треба да усвоји корпус општих и стручних знања утемељених на провереним достигнућима савремене историографске науке о историји средњовековне културе и друштва. Развијање критичког мишљења и интердисциплинарног приступа у разумевању темељних историјских процеса и структура.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Исход предмета</b><br>Студент је усвојио велики број општих знања и развијање способности да се најважнији догађаји, појаве и процеси који су обележили бивствовање средњовековног друштва и култура на тлу Европе, Медитерана, Азије и Африке у средњем веку могу идентификовати, интерактивно тумачити у односу на тоталитет опште историје и применити у складу са нормама методологије историографске науке. Студент ће умети да користи савремене информатичке медије и средства у проучавању историје.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> – Предавања о развоју друштвених, материјалних и стваралачких структура европских и ваневропских друштава средњег века. Историја развоја социјалних односа, материјалних, духовних и стваралачких основа средњовековног друштва, државних заједница и култура. Однос духовне и материјалне, профане и сакралне сфере друштва, њихове структуре и манифестациони облици у историјском времену и простору. Културно наслеђе средњег века у савременом друштву.<br><i>Практична настава</i> – Обрада и анализа стручне литературе извора; семинарска читања, прикази реферата и активна расправа о изворима и одабраној литератури.                                                                                                                                                              |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Еспозито Џон, Л. (ур). (2016). <i>Оксфордска историја ислама</i>. Београд: CLIO.</li> <li>2. Шастел, А. (2015). <i>Уметност и хуманизам у Фиренци: у доба Лоренца Величанственог</i>. Сремски Карловци -Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.</li> <li>3. Каплан, М. (2008). <i>Византија</i>. Београд: CLIO.</li> <li>4. Breje, L. (1976). <i>Vizantijska civilizacija</i>. Beograd: Nolit.</li> <li>5. Dibi, Ž. (2007). <i>Vreme katedrala</i>. Sremski Karlovci-Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.</li> <li>6. Ле Гоф, Ж. (пр.). (2007). <i>Човек средњег века</i>. Београд: CLIO.</li> <li>7. Le Gof, Ž. (2010). <i>Srednjovekovna civilizacija Zapadne Evrope</i>. Sremski Karlovci-Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Назив предмета:</b> СРЕДЊОВЕКОВНИ ВЛАДАРИ И ДРЖАВЕ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Циљ предмета</b><br>Студент треба да усвоји корпус општих и стручних знања утемељених на провереним достигнућима савремене историографске науке о историји средњовековне културе и друштва. Развијање критичког мишљења и интердисциплинарног приступа у разумевању темељних историјских процеса и структура.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Исход предмета</b><br>Студент је усвојио велики број општих знања и развијање способности да се најважнији догађаји, појаве и процеси који су обележили бивствовање средњовековног друштва и култура на тлу Европе, Медитерана, Азије и Африке у средњем веку могу идентификовати, интерактивно тумачити у односу на тоталитет опште историје и применити у складу са нормама методологије историографске науке. Коришћење савремених информатичких медија и средстава у проучавању историје.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> – Предавања о политичкој, друштвеној, привредној и културној историји средњовековних држава и регија у периоду владавине конкретних владара. Биографски присуп у проучавању и сагледавању опште историје средњег века. Истраживање корелације између историјских личности и историјске епохе. Владарске династије и њихови истакнути представници који су владали европским, медитеранским, азијским и афричким земљама током средњег века. Организација и структура власти у средњовековним државама. Институције царства, монархије и слободних градова-држава. Верске организације и световна власт. Међународни односи у средњем веку.<br><i>Практична настава</i> – Обрада и анализа стручне литературе извора; семинарска читања, прикази реферата и активна расправа о изворима и одабраној литератури.                                            |
| <b>Литература</b><br>1. Каплан, М. (2008). <i>Византија</i> . Београд: СЛЮ.<br>2. Оболенски, Д. (1996). <i>Византијски комонвелт</i> . Београд: Просвета.<br>3. Пеинтер, С. (1997). <i>Историја средњег века (284-1500)</i> . Београд – Бања Лука: СЛЮ-Глас српски<br>4. Grekov, B. Brandt, M. (1962). <i>Kijevska Rusija. Ruske zemlje od XII st. do Ivana Groznog</i> . Zagreb: Naprijed.<br>5. Харди, Ђ. (2002). <i>Наследници Кијева између краљевске круне и татарског јарма</i> . Нови Сад: Филозофски факултет.<br>6. Рокаи, П. Ђере, З. Пал, Т. Касаш, А. (2002). <i>Историја Мађара</i> . Београд: СЛЮ.<br>7. Холмс, Џ. (пр.) (1998). <i>Оксфордска историја средњовековне Европе</i> . Београд – Бања Лука: СЛЮ-Глас српски<br>8. Пероа, Е. Дусе, Р. Латреј, А. (1961). <i>Историја Француске I</i> . Београд: Просвета.<br>9. Ле Гоф, Ж. (прир). (2007). <i>Човек средњег века</i> . Београд: СЛЮ. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Назив предмета:</b> ЕВГЕНИЈЕ САВОЈСКИ И ЊЕГОВО ДОБА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Услов:</b> уписана 1. година (1. семестар) мастер академских студија историје                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Циљ предмета</b><br>Да се кроз биографију једног од најистакнутијих војсковођа и државника пружи сазнања о општим процесима и појединачним догађајима у Европи крајем XVII и почетком XVIII века, пре свега о међународним односима.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Исход предмета</b><br>Способност да се на студији случаја, критичком анализом извора и литературе, дубље сагледа једно од најважнијих питања историјске науке а то је улога личности у историји, односно у којој мери појединац усмерава догађаје и процесе а у којој мери су његов значај и деловање детерминисани историјским околностима.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Садржај предмета</b><br>Теоријска настава – Упознавање са периодизацијом, основним појмовима, литературом. Економске, политичке и друштвене прилике у Западној и Југоисточној Европи крајем XVII и почетком XVIII века. Улога Хабзбуршке династије и монархије у међународним односима. Формирање личности Евгенија Паризу; ступање у службу Хабзбурга и успон у војној хијерархији у Великом бечком рату, Рату за шпанско наслеђе, Рату с Турском 1716-18; Улога у економском, политичком и друштвеном преображају југоистока Европе. Савојски у народном предању, историографији и књижевности Практична настава, вежбе – Критичка анализа биографија Евгенија Савојског односно различитих интерпретација његове личности и дела. Презентација домаћих и семинарских радова студената.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Chaunu, P. (1977). <i>Civilizacija klasične Evrope, (1620-1760)</i>. Beograd: Jugoslavija.</li> <li>2. Дјурант, В. Дјурант, А. (2002). <i>Доба Луја XIV: Историја европске цивилизације у доба Паскала, Молијера, Кромвела, Милтона, Петра Великог, Њутна и Спинозе, 1648-1715</i>. Београд: Clio.</li> <li>3. Дјурант, В. Дјурант, А. (2002). <i>Доба Волтера: Историја цивилизације западне Европе од 1715. до 1756, са посебним нагласком на сукоб између религије и филозофије</i>. Београд: Народна књига, Алфа.</li> <li>4. Herre, F. (2000). <i>Prinz Eugen. Europas heimlicher Herscher</i>. Stuttgart: Deutsche Verlags</li> <li>5. Oppenheimer, W. (2010). <i>Prinz Eugen. Feldherr, Staatsmann Mäzen</i>. Innsbruck: Haymon Verlag.</li> <li>6. Henderson, N. (1964). <i>Prince Eugene of Savoy</i>. London: Frederick A. Praeger.</li> <li>7. Cäsar Corti, E. (1941). <i>Der Edle Ritter, Anekdoten um den Prinzen Eugen</i>. Berlin: Frundsberg Verlag.</li> <li>8. McKay, D. (1979). <i>Prinz Eugen von Savoyen: Feldherr dreier Kaiser</i>. Wien: Styria.</li> <li>9. Diplich, H. (1964). <i>Am Prinz Eugen Brunen Auswahl donauschwäbischer Sagen und Legenden</i>. München: Südostdeutsches Kulturwerk.</li> <li>10. Wheatcroft, A. (2008). <i>The Enemy at the Gate. Habsburgs, Ottomans and the Battle for Europe</i>. Philadelphia: Basic books.</li> <li>11. Wheatcroft, A. (1996). <i>The Habsburgs Embodying Empire</i>. London: Viking.</li> </ol> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Назив предмета:</b> ЕВРОПСКИ ВЛАДАРИ И ДИНАСТИЈЕ ОД XVI ДО XVIII ВЕКА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Услов:</b> уписана 1. година (1. семестар) мастер академских студија историје                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Циљ предмета</b><br>Стицање нових и продубљивање стечених знања о историјату и генеалогiji значајних владарских породица и биографијама познатих европских владара у раздобљу од XVI до XVIII века. Развијање способности да се најважнији догађаји, појаве, проблеми и процеси из историје владарских породица у Европи у датом хронолошком раздобљу самостално идентификују, описују и тумаче у складу са резултатима савремених историографских истраживања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Исход предмета</b><br>Знања о историјату и генеалогiji значајних владарских породица и биографијама познатих европских владара у раздобљу од XVI до XVIII века.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Садржај предмета</b><br>Теоријска настава – Упознавање са основним појмовима, периодизацијом, литературом; владари и династије у Шпанији и Португалији; Хабзбурговци, Хоенцолерни и владарске куће појединих немачких земаља; династије Валоа и Бурбон; последњи Рјуриковићи и Романови у Русији; Тјудори, Стјуарти и Хановеранци у Енглеској; скандинавске земље.<br>Практична настава – Читање, критичко промишљање у тумачењу резултата научних истраживања различитих аспеката историје владарских породица и биографија истакнутих европских владара у датом хронолошком раздобљу. Презентација домаћих и семинарских радова студената.                                                                                                                             |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Monod, P. K. (1999). <i>The Power of Kings Monachy and Religion in Europe 1589-1715</i>. Yale University Press</li> <li>2. McGuigan, D. G. (1994). <i>Familie Habsburg. 1273-1918</i>. Frankfurt-Berlin: Ullstein.</li> <li>3. Knecht, R. J. (2008). <i>The Valois. Kings of France 1328-1589</i>. London: Hambledon and London.</li> <li>4. Rowen, H. H. (1988). <i>The Princes of Orange. The Stadholders in the Dutch Republic</i>. Cambridge: Cambridge University Press</li> <li>5. Neugebauer, W. (2004). <i>Die Hohenzollern. Vol. 1-2</i>. Stuttgart: W. Kohlhammer.</li> <li>6. Ashley, M. (1999). <i>Mammoth Book of British Kings and Queens</i>. New York: Carroll &amp; Graf Publishers</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Назив предмета:</b> ИСТОРИЈА БАЛКАНА У НОВОМ ВЕКУ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Услов:</b> уписана мастер студије историје (1. семестар)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Циљ предмета</b><br>Стицање нових и продубљивање стечених знања о најважнијим догађајима, појавама, процесима и личностима историје Балкана и балканских народа у новом веку. Стицање знања о међусобним историјским, економским и културним односима балканских народа са средњеевропским народима. Развијање критичког мишљења и мулти перспективног приступа у самосталном интерпретирању сложених политичких, демографских и културних појава посматраног историјског простора.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Исход предмета</b><br>Способност да се најважнији догађаји, појаве, процеси, и личности из историје Балкана и балканских народа самостално идентификују, опишу и тумаче у складу са резултатима савремених историографских истраживања. Упознавање са културом и специфичностима Балкана као историјско-географске области.<br>Стечено знање о најважнијим историјским појавама, догађајима и процесима из области државноправне, политичке, друштвене, економске и културне историје Балкана, засновано на резултатима савремених научних истраживања.<br>Стицање знања и вештина које ће дипломираним студентима олакшати запошљавање у школству, научним и културним установама, у делатности електронских и штампаних медија као и у доношењу одговорних одлука у друштвеним и политичким организацијама и установама.                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава – Предавања:</i> појам Балкана. Опште географске и демографске одлике посматране области. Географска и временска обухватност предмета, релевантна стручна литература. Кратак приказ настанка и развоја Османске империје до 1521. Османска освајања на Балкану. Државно и друштвено уређење Османске империје до 17. века. Државно-правни, економски и социјални положај балканских народа од 15. до 18. века. Везе балканских народа са народима Средње Европе: миграције, ратови и трговина. Национални препороди балканских народа. Историја Грка, Бугара, Румуна, Албанаца и Македоније у дугом деветнаестом веку. Први светски рат и балкански народи. Територијалне промене на Балканском полуострву до 1918.г. Културне прилике и промене у културној оријентацији Балканских народа.<br><i>Практична настава – Вежбе:</i> читање, критичко промишљање и развијање мулти перспективног приступа у тумачењу релевантних историјских извора и литературе у вези са историјом балканских народа. |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Stavrijanos, L. (2005). <i>Balkan posle 1453. godine</i>. Beograd: Equilibrium.</li> <li>2. Mantran, R. (2002). <i>Istorija Osmanskog carstva</i>. Beograd: Clio.</li> <li>3. Đuvara, N. (2004). <i>Kratka istorija Rumunije za mlade</i>. Novi Sad: Platoneum.</li> <li>4. Бартл, П. (2001). <i>Албанци: од средњег века до данас</i>. Београд: Clio.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Назив предмета:</b> ИСТОРИЈА РУСИЈЕ XVI-XVIII ВЕК                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Услов:</b> уписана 1. година (1. семестар) мастер академских студија историје                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Циљ предмета</b><br><p>Стицање нових и продубљивање стечених знања о различитим аспектима (друштвеном, политичком, економском, културном итд.) историје Русије од XVI до XVIII века. Развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у самосталном интерпретирању резултата научних истраживања политичког, друштвеног, економског и културног аспекта историје Русије од XVI до XVIII века.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Исход предмета</b><br><p>Способност да се најважнији догађаји, појаве, проблеми и процеси из историје Русије од XVI до XVIII века самостално идентификују, опишу и тумаче у складу са резултатима савремених историографских истраживања.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Садржај предмета</b><br><p><i>Теоријска настава</i><br/> Излагања о историјским предусловима, контексту, субјектима, чиниоцима и најважнијим догађајима значајним за историју историје Русије од XVI до XVIII века. Ту спадају: период смутног времена, после нестанка Рјуриковича, доласка Романова на власт. Формулисање државне идеје нове Русије и идеја о Москви као трећем Риму, учвршћење централне власти у Русији, сукоб традиционалистичких и прозападних струја око политичке али и религијско-културне оријентације руског друштва, реформе петровске епохе и епохе Катарине Велике. Русија као Империја на европској сцени.</p> <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i><br/> Читање историјских извора и литературе и њихово критичко промишљање, презентација домаћих радова студената.</p> |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Miljukov, P. Senjobos, Š. Ezenman, L. (2009). <i>Istorija Rusije</i>. Zagreb.</li> <li>2. Bilington, Dž. (1998). <i>Ikona i sekira: Istorija ruske kulture, jedno tumačenje</i>. Beograd: Rad</li> <li>3. Оболенски, Д. (2003). Историја Русије. Београд: CLIO</li> <li>4. Сахаров А. (2010). <i>История России, с древнейших времен до начала XXI века</i>, Москва: АСТ.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Назив предмета:</b> ВЕЛИКА ФРАНЦУСКА РЕВОЛУЦИЈА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Услов:</b> уписана 1. година (1. семестар) мастер академских студија историје                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Циљ предмета</b><br>Стицање нових и продубљивање стечених знања о различитим аспектима (друштвеном, политичком, економском, културном итд.) историје Велике француске револуције (1789-1799). Развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у самосталном интерпретирању резултата научних истраживања политичког, друштвеног, економског и културног аспекта историје Велике француске револуције (1789-1799).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Исход предмета</b><br>Способност да се најважнији догађаји, појаве, проблеми и процеси из историје Велике француске револуције (1789-1799.) самостално идентификују, опишу и тумаче у складу са резултатима савремених историографских истраживања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Излагања о историјским предусловима, контексту, субјектима, чиниоцима и најважнијим догађајима значајним за историју Велике француске револуције (1789-1799). Ту спадају: Историографија и спорови око периодизације Велике француске револуције, Стари режим, политичка филозофија просветитељства, скупштина нотабла и Државних сталежа, почетак револуције – пад Бастиље, револуционарни устав, прва република, конвент, политичке партије жирондинци и јакобинци, термидорски конвент, Директоријуми, француско друштво у време револуције, уметност, свакодневица.<br><i>Практична настава:</i><br>Читање историјских извора и литературе и њихово критичко промишљање, презентација домаћих радова студената. |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Попов, Ђ. (1989). <i>Грађанска Европа (1770-1871), knj. 1.</i> Novi Sad: Matica srpska.</li> <li>2. Albert Sobul, A. (1989). <i>Francuska revolucija.</i> Zagreb: Naprijed.</li> <li>3. Фире, Ф. (1996). <i>Критички речник француске револуције.</i> Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.</li> <li>4. Матјез, А. (1948). <i>Француска револуција.</i> Београд: Просвета.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Назив предмета:</b> ПОЛИТИЧКЕ ИДЕОЛОГИЈЕ XX ВЕКА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Услов:</b> уписана 1. година (1. семестар) мастер академских студија историје                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Циљ предмета</b><br>Упознавање студената с најважнијим идеологијама XX века, фашизмом и социјализмом; процесима формирања, развоја, основним идејама, теоријским утемељењима и историјској пракси. Развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у самосталном интерпретирању резултата научних истраживања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Исход предмета</b><br>Способност да се најважније историјске појаве, догађаји и процеси самостално описују и тумаче на основу резултата савремених научних истраживања и критичке анализе историјских извора и литературе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> – Идеје и идеологије, покушај дефиниције и одређења појмова, либерализам, конзервативизам, национализам, религијски фундаментализам. Дефиниција фашизма, фашизам у ужем и ширем смислу, протофашизам, корени и порекло. Еволуција и компоненте фашистичке идеологије, нација и раса, историја расизма и антисемитизма у Европи. Фашизам и друштво, преиспитивање појма тоталитаризма. Посебан осврт на две основне варијанте, италијански фашизам и немачки националсоцијализам, сличности и разлике, идеологија у пракси, трансформација и развој. Остале варијанте фашизма, неофашизам.<br>Развој социјалистичке мисли, анархизам, теорија марксизма, социјализам и комунизам, појмовно одређење, сличности и разлике, историјат. Стаљинизам и идеја комунизма у једној земљи, европска левица, изазов фашизма. Социјализам као интелектуални изазов епохе, француска и европска левица, социјалдемократија, еврокомунизам. Социјализам, од еманципације до диктатуре, интелектуални отпор источно-европске интелигенције. Комунизам као утопија, сумрак идеологије, социјализам у XXI веку.<br><i>Практична настава</i> – Читање историјских извора и литературе и њихово критичко промишљање, презентација домаћих радова студената. |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Hejvud, E. (2005). <i>Političke ideologije: uvod</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</li> <li>2. Андреј, М. (2009). <i>Фашизам и нацизам</i>, Београд: Удружење за друштвену историју.</li> <li>3. Passmore, K. (2004). <i>Fašizam</i>. Sarajevo: Šahinpašić.</li> <li>4. Fire, F. (1997). <i>Prošlost jedne iluzije: komunizam u dvadesetom veku</i>. Beograd: Paideia.</li> <li>5. Stanley P. (1995). <i>A History of Fascism 1914-1945</i>. Madison: University of Wisconsin Press.</li> <li>6. Davies, P. Lynch D. (2002). <i>The Routledge Companion to Fascism and the Far Right</i>. London-New York: Routledge.</li> <li>7. Griffin, R. (2002). <i>The Nature of Fascism</i>. London: Palgrave.</li> <li>8. Newman, M. (2005). <i>Socialism: A Very Short Introduction</i>. Oxford: Oxford University Press.</li> <li>9. Hobsbawm, E. (2012). <i>How to Change the World: Reflections on Marx and Marxism</i>. New Haven: Yale University Press.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Назив предмета:</b> НАУКА О ПРОШЛОСТИ И ИСТОРИЈСКА СВЕСТ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Услов:</b> Уписане МАС Историја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Циљ предмета</b><br>Упознавање студената са процесима обликовања историјске свести (ненаучне и научне) и развијање критичког и на научним резултатима утемељеног мишљења о прошлости, значајног за обликовање научне и рационалне историјске свести..                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Исход предмета</b><br>Стечено знање о процесима обликовања историјске свести и обученост за самостално критичко промишљање догађаја, процеса и појава из прошлости.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Изолагања о темама значајним за научно обликовање историјске свести: прошлост и историја, критичка историографија, колективно памћење, култура сећања, историја и теорија, историја и идеологија, историја и мит, епистемолошки правци у историографији, историцизам у друштвеним наукама, наративна и проблемска историографија, објективност и ангажована историографија, историјски ревизионизам, историографија и историчар.<br><i>Практична настава</i><br>Анализа и критичко промишљање одабране литературе, писање реферата о одабраним историографским делима.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Mitrović, A. (1991). <i>Raspravljanja sa Klio: o istoriji, istorijskoj svesti i historiografiji</i>. Sarajevo: Svjetlost.</li> <li>2. Mitrović, A. (2001). <i>Klio pred iskušenjima i raspravljanja sa Klio</i>. Beograd: Čigoja.</li> <li>3. Kuljić, T. (2006). <i>Kultura sećanja: teorijska objašnjenja upotrebe prošlosti</i>. Beograd: Čigoja.</li> <li>4. Kuljić, T. (2002). <i>Prevladavanje prošlosti: uzroci i pravci promene slike istorije krajem XX veka</i>. Beograd: Helsinški odbor za ljudska prava.</li> <li>5. Manojlović Pintar, O. (ur.) (2006). <i>Istorija i sećanje: studije istorijske svesti</i>. Beograd: Institut za noviju istoriju Srbije.</li> <li>6. Manojlović Pintar, O. (2014). <i>Arheologija sećanja: spomenici i identiteti u Srbiji 1918-1991</i>. Beograd: Udruženje za društvenu istoriju.</li> <li>7. Јовановић, М. Радић, Р. (2009). <i>Криза историје: српска историографија и друштвени изазови краја 20. и почетка 21. века</i>. Београд: Удружење за друштвену историју.</li> <li>8. Subotić, M. (2019). <i>Napred, u prošlost: studije o politici istorije u Poljskoj, Ukrajini i Rusiji</i>. Beograd: Fabrika knjiga.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Назив предмета:</b> ДУБРОВНИК И СРБИЈА - ДИПЛОМАТИЧКО НАСЛЕЂЕ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Услов:</b> Уписана прва година МАС Историја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Циљ предмета</b><br>Познавањем докумената Дубровачког архива стичу се знања и вештине о раду с карактеристичним изворима и то путем савлађивања одговарајуће техничке терминологије, разумевања, тумачења и примене у извођењу закључака.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Исход предмета</b><br>Способност коришћења дипломатичке грађе о односима Србије и Босне, те њено поређење с другим врстама извора, уочавање предности и ограничења.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Политички и економски односи Дубровника и Србије током средњег века били су изузетно интензивни. Прати се постепено формирање политичких и привредних односа Дубровника и српских средњовековних држава. Дипломатичка грађа о тим односима. Латинитет срењовековног Дубровника. Наративни односи о међусобним односима српских земаља и Дубровника. Карактер економских веза Србије и Дубровника у средњем веку.<br><i>Практична настава</i><br>Обрада и анализа историјских извора - наративног и дипломатичког порекла.           |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Станојевић, С. (1937). <i>Историја српског народа у средњем веку. Извори и историографија. О изворима</i>. Београд: СКА.</li> <li>2. Гелчић, Ј. (1910). Дубровачки архив. <i>ГЗМ</i>, 22, 537-588.</li> <li>3. Форетић, В. (1957-1959). Дубровачки архив у средњем вијеку. <i>Анали ХИД</i>, 6-7, 315-335.</li> <li>4. Тадић, Ј. (1935). <i>Писма и упутства Дубровачке републике</i> 1. Београд: СКА.</li> <li>5. Веселиновић, А. (1997). <i>Дубровачко Мало веће о Србији</i>. Београд: Историјски институт САНУ.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Назив предмета:</b> ПОВЕЉЕ СРПСКИХ СРЕДЊОВЕКОВНИХ МАНАСТИРА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Услов:</b> Уписана прва година МАС Историја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Циљ предмета</b><br>Упознавање студената са српским средњовековним ћирилским повељама на којима почивају наша сазнања о српској средњовековној историји и обука за практични рад на њима. Наглашава се неопходност познавања повеља за разумевање привредне и друштвене историје српских земаља у средњем веку.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Исход предмета</b><br>Овладавање вештином читања и анализе српских средњовековних ћирилских докумената и њиховим тумачењем у складу са научним достигнућима дипломатике и палеографије.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава:</i><br>За реконструкцију доба развијеног феудализма у српским земљама средњег века, повеље су најпоузданији и најзначајнији извор. Дипломатичка анализа повеља основ Српске средњовековне канцеларије. Узори у византијским исправама. Садржина повеља, посебно владарских даровница манастирима. Сазнања о организацији црквеног властелинства, начину привређивања, пољопривредним културама, обради земљишта, ратарским производима. Даровнице најпознатијих задужбина српских владара. Повеље као ризница за историјску топографију. Делови повеље и специфичности српских канцеларија.<br><i>Практична настава:</i><br>Обрада и анализа историјских извора наративног и дипломатичког порекла.                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Литература</b><br>1. Марјановић Душанић, С. (1997). <i>Владарска идеологија Немањића-Дипломатичка студија</i> , Београд : Clío.<br>2. Соловјев, А. (1954). О потреби издавања српског дипломатара, <i>Историјски часопис</i> , 4, 43-69.<br>3. Стојановић, Љ. (2006 <sup>2</sup> ). <i>Старе српске повеље и писма I-1</i> . Београд: Српска школска књига-Филозофски факултет Београд.<br>4. Стојановић, Љ. (2006 <sup>2</sup> ). <i>Старе српске повеље и писма I-2</i> . Београд: Српска школска књига-Филозофски факултет Београд.<br>5. Божанић, С. (2016). <i>Повеље цара Стефана Душана Манастиру Св. Пантелејмона</i> . Стари српски архив, 15, 55-78.<br>6. Божанић, С. (2017). Повеља деспота Јована Драгаша, брата му Константина и мајке им царице Јевдокије манастиру Св. Пантелејмона. <i>Стари српски архив</i> , 16, 105–118.<br>7. Божанић, С. (2004). Дипломатичка анализа светостефанске Хрисовуље. <i>Истраживања</i> , 15, 63-74. |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Назив предмета:</b> ИСТОРИЈА СРБА У XVIII ВЕКУ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Услов:</b> Уписане МАС Историја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Циљ предмета</b> Упознавање студената са главним токовима српске историје током XVIII века, са акцентом на везе које су у овом столећу постојале међу Србима под влашћу Хабзбуршке монархије, Османског царства и Млетачке републике. На овај начин студенти усавршавају знања стечена на основним академским студијама, чиме развијају основу за развој критичког мишљења и креативних вештина.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Исход предмета</b> овладавање знањима из српске историје у током XVIII века што омогућава креативну примену темељних и специфичних академских знања и креативних вештина.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> Предавања о прошлости Срба у три државе – Хабзбуршкој монархији, Османском царству и Млетачкој републици, са акцентом на Срба из једне државе на Србе из друге државе. Неопходна пажња ће бити посвећена покушајима за збацивање османске власти, како на подручју Београдског пашалука, тако и на простору Црне Горе. У вези са српском прошлошћу у Хабзбуршкој монархији студенти ће проширити своја знања о изградњи српских институција и политичкој борби за стицање територије, као и колективних политичких права. Срби у Млетачкој републици биће приказани кроз напоре за формирање и очување њиховог идентитета. Поред политичке историје предавања ће се односити на културне и уметничке аспекте српске прошлости у XVIII веку.<br><i>Практична настава</i> Читање и тумачење историјских извора, презентовање студентских семинарских радова. |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Микавица, Д. Лемајић, Н. Васин, Г. Нинковић, Н. (2016). <i>Историја Срба у Хабзбуршкој монархији 1526-1918</i>. књ. 1. Нови Сад: Прометеј–РТВ–Филозофски факултет.</li> <li>2. Микавица, Д. Васин, Г. Нинковић, Н. (2017). <i>Срби у Црној Гори 1496-1918</i>. Никшић: Институт за српску културу.</li> <li>3. Бронза, Б. (2012). <i>Аустријска политика према простору Босне и Херцеговине 1699-1788</i>. Бања Лука: Филозофски факултет.</li> <li>4. Група аутора. (1994). <i>Историја српског народа</i>. књ. IV-1. Београд: СКЗ.</li> <li>5. Костић, М. (2010). <i>Културно-историјска раскрсница Срба у XVIII веку</i>. Загреб: Просвјета.</li> </ol>                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Назив предмета:</b> ИСТОРИЈА СРБА У XIX ВЕКУ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Услов:</b> Уписане МАС Историја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Циљ предмета</b> Упознавање студената са правном и политичком историјом Србије и Црне Горе 1804-1918, затим Срба у Босни и Херцеговини, Старој Србији, кроз политичку прошлост аустроугарских Срба, као и многобројне буне против турске власти у XIX веку. На овај начин се допуњују знања стечена на основним академским студијама, која представљају основу за развој критичког мишљења и креативних вештина студената.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Исход предмета</b> Овладавање знањима из српске историје кроз познавање државних институција на основу чега је могућа креативна примена темељних и специфичних академских знања и креативних вештина.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> Предвиђено је детаљно изучавање најзначајнијих догађаја и личности српске историје у XIX веку. Владари, династички сукоби, акција Србије у Босни и Херцеговини, рад на ослобођењу Старе Србије и ослободилачки ратови 1912-1918, су важан део предмета. Предавања обухватају и теме које се односе на решавање српског питања кроз призму односа великих сила, пре свих Аустроугарске и Русије. Посебан значај даје се на изучавању династија Обреновић, Карађорђевић и Петровић, њиховим везама, сукобима и изградњи династичког угледа. Поред наведеног, део предавања је и политичка прошлост Срба у Хабзбуршкој монархији.<br><i>Практична настава</i> Читање и тумачење одабраних историјских извора, презентовање семинарских радова.                                                                    |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Јовановић, С. (1990). <i>Влада Милана Обреновића</i>. књ. 1-2. Београд: СКЗ.</li> <li>2. Љушић, Р. (2008). <i>Српска државност 19 века</i>. Београд: СКЗ.</li> <li>3. Ћоровић, В. (1992). <i>Односи између Србије и Аустроугарске у XX веку</i>. Београд: Библиотека града Београда.</li> <li>4. Ђорђевић, Д. (1962). <i>Царински рат</i>. Београд: Историјски институт.</li> <li>5. Микавица, Д. Васин, Г. Нинковић, Н. (2017). <i>Срби у Црној Гори 1496-1918</i>. Никшић: Институт за српску културу.</li> <li>6. Микавица, Д. Лемајић, Н. Васин, Г. Нинковић, Н. (2016). <i>Историја Срба у Хабзбуршкој монархији 1526-1918</i>. књ. 1. Нови Сад: Прометеј–РТВ–Филозофски факултет.</li> <li>7. Краљачић, Т. (2017). <i>Калајев режим у Босни и Херцеговини</i>. Београд: Catena mundi.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Назив предмета:</b> СРПСКА ВОЈВОДИНА У ХАБЗБУРШКОЈ МОНАРХИЈИ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Услов:</b> Уписане МАС Историје                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Циљ предмета</b> Упознавање студената са главним токовима српске политичке историје на територији Хабзбуршке монархије кроз кључну идеју државности Срба – српску Војводину. На овај начин допуњује се знање стечено на основним академским студијама и развија критичко мишљење и креативне вештине, неопходни за самосталан избор и формулисање научно релевантног проблема.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Исход предмета</b> Овладавање знањима из српске историје у Хабзбуршкој монархији, посебно идејама које су водиле ка јединственој националној и културној политици Срба ка формирању српске Војводине. Стицање компетенција за креативну примену темељних и специфичних академских знања и вештина.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i> Предавања о томе како су од Велике сеобе (1690) Срби у Хабзбуршкој монархији покушавали да се територијално и политички организују. Од Збора у Баји 1694. до 1918. трајала је борба да се издејствује посебна територија са за Србе. Темишварски сабор и догађаји у Револуцији 1848-1849. важан су део ове борбе. Она је настављена политичким и демократским средствима од 1861. и склапања Нагодбе 1867. Идеја о Српској Војводини остала је све до 1918 један од важних елемената српске политике у Аустроугарској, што је уједно важан део предавања из овог предмета.<br><i>Практична настава</i> Читање и тумачење одабраних историјских извора, презентације студентских радова.              |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Микавица, Д. (2005). <i>Српска Војводина у Хабзбуршкој монархији 1690-1920</i>. Нови Сад: Стилос.</li> <li>2. Микавица, Д., Лемајић, Н., Васин, Г., Нинковић, Н. (2016). <i>Срби у Хабзбуршкој монархији од 1526. до 1918</i>. књ. 1-2. Нови Сад: Прометеј-РТВ-Филозофски факултет.</li> <li>3. Микавица, Д. (2011). <i>Српско питање на Угарском сабору 1690-1918</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</li> <li>4. Микавица, Д. (2015). <i>Српска политика у Хрватској и Славонији 1538-1918</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</li> <li>5. Васин, Г. (2015). <i>Сабори раскола: српски црквено-народни сабори у Хабзбуршкој монархији 1861-1914</i>. Београд: Службени гласник.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Студијски програм: Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Назив предмета:</b> ВОЈВОЂАНСКИ ПРОСТОР У XX ВЕКУ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Статус предмета: изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Број ЕСПБ: 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Услов: -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Циљ предмета:</b> Упознавање са специфичностима прошлости војвођанског простора (Баната, Бачке, Барање и Срема) у „кратком“ XX веку – од 1918. до 1991. године. Савладавање знања о променама етничке, социјалне, културне и економске структуре на територији данашње АП Војводине у време постојања југословенске државе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Исход предмета:</b> Стицање и продубљивање знања из регионалне, локалне, завичајне односно урбане историје војвођанског простора, са посебним акцентом на међунационалне односе, односно генезу аутономистичких идеја и њиховог остварења током Другог светског рата, те еволуцију аутономних права после њега.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>Садржај предмета:</p> <p>Теоријска настава – Излагање основа политичких, привредних и менталитетских специфичности војвођанског простора у прве две деценије након уласка у састав српске, односно југословенске државе. Приказивање окупационих система на простору Војводине у току Другог светског рата, појаву отпора и репресалија над цивилним становништвом. Анализа процеса изградње и учвршћивања АП Војводине у социјалистичкој Југославији.</p> <p>Практична настава, вежбе – Истраживачки рад студената на широком дијапазону документације која се чува у Архиву Војводине у Новом Саду, као и у низу архивских, музејских и библиотечких уставнова широм покрајине. Приказивање резултата у форми писаних радова и полемичка расправа о најинтересантнијим темама.</p>                                                                             |
| <p><b>Литература (одабрана поглавља):</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бјелица, С. (2005). <i>Радикали у Војводини 1919-1929</i>. Београд: Задужбина Андрејевић.</li> <li>2. Бјелица С. (2008). <i>Политички развој Новог Сада између два светска рата</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</li> <li>3. Бјелица, С. (2015). <i>Спорови око аутономије Војводине. Књ. 1. 1961-1974</i>. Београд: Службени гласник.</li> <li>4. Вег, Ш. и др. (1984). <i>Војводина у народноослободилачком рату и социјалистичкој револуцији. 1941-1945</i>. Нови Сад: Филозофски факултет – Институт за историју.</li> <li>5. Končar, R. (1995). <i>Opozicione partije i autonomija Vojvodine (1929-1941)</i>. Novi Sad: MiR.</li> <li>6. Končar, R. Boarov, D. (2011). <i>Stevan Doronjski. Odbrana autonomije Vojvodine</i>. Novi Sad: Muzej Vojvodine.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Студијски програм: Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Назив предмета:</b> НОВИ МЕДИЈИ У НАСТАВИ ИСТОРИЈЕ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Статус предмета: изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Број ЕСПБ: 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Услов: -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Циљ предмета:</b> Стицање знања која оспособљавају студента да организује и изводи наставу уз коришћење нових медија и прилагоди их специфичностима наставе историје у основним и средњим школама.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Исход предмета:</b> Способност да се ефикасно користе нови медији у организовању и извођењу наставе историје. Самостално обликовање и израда дигиталног дидактичког материјала.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p>Садржај предмета:</p> <p>Теоријска настава – Нови медији, информационо-комуникационе технике, класификација медија (према техничким критеријумима, њиховој улози, степену јавности, према структури и броју медијских елемената). Употреба медијских средстава у настави: бела табла и маркери у боји, графоскоп, рачунар, ЛЦД пројектор, интернет, едукативни софтвер; аудио-визуелни медији и правилно коришћење у настави; мултимедија на интернету, офлајн и онлајн учење, мултимедија Networking, учење на даљину, видео-конференције у настави историје; courseware tool-алати за е-образовање, систем медијетеке у школама.</p> <p>Практична настава, вежбе – Анализа и примена могућности нових медијских средстава, које користи наставник у свим фазама рада уз инкорпорирање средства која може да користи ученик. Реализација је предвиђена кроз самосталан рад (анализа, преводи одабраних текстова, семинарски рад, презентације), тимски рад (радионице) уз коришћење мултимедије.</p> |
| <p><b>Литература (одабрана поглавља):</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Гоне, Ж. (1998). <i>Образовање и медији</i>. Београд: Clio.</li> <li>2. Мандић, С. (2008). <i>Компјутеризација и историографија 1995-2005</i>. Београд: Историјски архив.</li> <li>3. Надрљански, Ђ. (2000). <i>Образовни софтвер-хипермедијални системи</i>. Нови Сад: УНС и Технички факултет у Зрењанину.</li> <li>4. Потер, Џ. (2011). <i>Медијска писменост</i>. Београд: Clio.</li> <li>5. Надрљански, Ђ. (ур.) (2004). <i>Савремене информатичке и образовне технологије и нови медији у образовању</i>. Сомбор: Учитељски факултет.</li> <li>6. Stanković, Z. Dimić, N. (2016). The Influence of Multimedia on the Creation of Teaching Strategies, <i>Теме</i>, XL (1), 319–333.</li> <li>7. Наставник за дигитално доба. (2017). <i>Оквир дигиталних компетенција</i>. Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја.</li> </ol>                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Студијски програм: Историја МАС / Културологија МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Назив предмета:</b> ДРУШТВЕНА И КУЛТУРНА ИСТОРИЈА СРБА У XX ВЕКУ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Статус предмета: изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Број ЕСПБ: 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Услов: -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Циљ предмета:</b> Стицање знања о методолошким концепцијама и резултатима истраживања друштвене и културне историје Срба у XX веку; стицање способности критичког промишљања и примене савремених методолошких приступа у самосталном истраживању тема из области друштвене и културне историје Срба у XX веку.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Исход предмета:</b> Свест о значају истраживања друштвене и културне историје Срба у XX веку; сазнања о методолошким концепцијама и резултатима истраживања друштвене и културне историје Срба у XX веку; способност да се самостално спроведе истраживање одабраних тема из области друштвене и културне историје Срба у XX веку.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Садржај предмета</b><br><b>Теоријска настава</b> – упознавање са концептима и теоријама, главним токовима, методолошким проблемима и најзначајнијим резултатима истраживања друштвене и културне историје Срба у XX веку (историја културних установа, историја свакодневног живота, историја приватног живота, популарна култура).<br><b>Практична настава, вежбе</b> – Радионице о одабраним научним делима (резултатима досадашњих истраживања) из области друштвене и културне историје Срба у XX веку.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Литература (одабрана поглавља)</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vučetić, R. (2012). <i>Koka-kola socijalizam: amerikanizacija jugoslovenske popularne kulture šezdesetih godina XX veka</i>. Beograd: Službeni glasnik.</li> <li>2. Гудац Додић, В. (2006). <i>Жена у социјализму</i>. Београд: Институт за новију историју Србије.</li> <li>3. Гудац Додић, В. Исић М. (2011). <i>Жена је темељ куће: Жена и породица у Србији током двадесетог века</i>. Београд: Институт за новију историју Србије.</li> <li>4. Dimić, Lj. (1988). <i>Agitprop kultura: agitpropovska faza kulturne politike u Srbiji (1945-1952)</i>. Beograd: Rad.</li> <li>5. Димић, Љ. (1997). <i>Културна политика у Краљевини Југославији (1918-1941)</i>. Књ. 1-3. Београд: Стубови културе.</li> <li>6. Janjetović, Z. (2005). <i>Deca careva, pastorčad kraljeva. Nacionalne manjine u Jugoslaviji (1918-1941)</i>. Beograd: Institut za noviju istoriju Srbije.</li> <li>7. Janjetović, Z. (2011). <i>Od "Internacionale" do komercijale: popularna kultura u Jugoslaviji (1945-1991)</i>. Beograd: Institut za noviju istoriju Srbije.</li> <li>8. Manojlović-Pintar, O. (2014). <i>Arheologija sećanja, spomenici i identiteti u Srbiji 1918-1989</i>. Beograd: Udruženje za društvenu istoriju.</li> <li>9. Marković, P. J. (2007). <i>Trajnost i promena: društvena istorija socijalističke i postsocijalističke svakodnevice u Jugoslaviji i Srbiji</i>. Beograd: Službeni glasnik.</li> <li>10. Милорадовић, Г. (2012). <i>Лепота под надзором. Совјетски културни утицаји у Југославији (1945-1955)</i>. Београд: Институт за савремену историју.</li> <li>11. Radić, R. (1995). <i>Verom protiv vere, država i verske zajednice u Srbiji 1945-1953</i>. Beograd: Institut za noviju istoriju Srbije.</li> <li>12. Ристовић, М. (пр.) (2007). <i>Приватни живот код Срба у 20. веку</i>. Београд: Clio.</li> <li>13. Трговчевић, Љ. (1992). <i>Историја Српске књижевне задруге</i>. Београд: Српска књижевна задруга.</li> <li>14. Hobsbaum, E. (2014). <i>Kraj kulture: kultura i društvo u XX veku</i>. Beograd: Arhipelag.</li> <li>15. Šimunović, B. (1997). <i>Matica srpska u Kraljevini Jugoslaviji</i>. Beograd: Zadužbina Andrejević.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Историја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Назив предмета:</b> СТРУЧНА ПРАКСА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Наставник/наставници:</b> сви наставници ангажовани на програму                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезан                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>Циљ предмета</b></p> <p>Упознавање са подручјима и специфичностима професионалног рада мастер историчара у васпитно-образовним установама, институцијама културе (архиви, музеји, библиотеке, галерије, заводи за заштиту споменика културе), научним институтима, туристичким агенцијама, органима управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>Исход предмета</b></p> <p>Студенти су упознати с делокругом рада мастер историчара, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, научним институтима, туристичким агенцијама органима управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима. Могу критички да анализирају улоге и обавезе мастер историчара у различитом институционалном и радном окружењу.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>Садржај предмета</b></p> <p>У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на МАС Историја студент се опредељује за једну од следећих активности у оквиру одабране институције: волонтерски је ангажован на акцијама који промовишу културу, науку и образовање; упознаје се с активностима и свим корацима на припреми и реализацији различитих (уз остало и научних) пројеката; обавља захтевније задатке у оквиру васпитно-образовних институција у којим волонтира: учествује и води различите историјске радионице и трибине на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима и институцијама; похађа и укључен је у припрему радионица и семинара посвећених развоју научног подмлатка; пише научне, критичке, новинарске радове; објављује текстове у студентским, научним, медијским публикацијама (електронским и штампаним); волонтира у научним институтима, у архивима, у музејима, заводима за заштиту споменика културе, галеријама, библиотекама, учествује у организацији промоције пројеката, књига, часописа, креира и пише различите пројекте који подстичу омладински активизам и међукултурну сарадњу, учествује у вођењу секција и радионица у истраживачким станицама и центрима, летњим школама и камповима; учествује с радом на студентским конференцијама; обавља праксу у органима управе и самоуправе; волонтира у туристичким агенцијама, одлази на праксу у медијске куће – упознаје се с принципима и техникама уређивања и вођења програма и емисија; објављује стручне преводе, учествује у раду научних часописа које издаје Филозофски факултет (упознавање с процесом припреме и уређивања часописа); учествује у радионици о феномену плагијата и интелектуалне крађе на којој би се студенти упознавали са правом о интелектуалној својини и антиплагијат софтвером.</p> |
| <p><b>Литература</b></p> <p>Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе на МАС Историја, формулише се на основу индивидуалног плана у договору с наставником и у складу с планираним задацима на пракси.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм: МАС Историја</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Назив предмета: Техника научног рада</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Статус предмета: О</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Број ЕСПБ: 6</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Услов: Нема</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Циљ предмета</b><br>Усавршавање темељних и стицање специфичних академских знања и вештина, неопходних за осмишљавање, планирање и реализацију самосталног истраживања у области историјских наука: формулисање научно релевантне теме, постављање оригиналних и аутентичних питања и утврђивање хипотеза у вези са одабраном темом, идентификовање и прикупљање историјских извора и релевантне научне литературе уз примену савремених информационо-комуникационих технологија, састављање радне библиографије у складу са адекватним стилем навођења библиографских података, прикупљање, анализирање и критичко промишљање историјских извора и релевантне научне литературе уз примену мултиперспективног и интердисциплинарног приступа, саопштавање резултата истраживања у облику сложене текстуалне целине, обликоване у виду посебне публикације, у складу са академским стандардима и научном етиком.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Исход предмета</b><br>Компетенције за креативну примену темељних и специфичних академских знања и вештина неопходних за осмишљавање, планирање и реализацију самосталног истраживања у области историјских наука: формулисање научно релевантне теме, постављање оригиналних и аутентичних питања и утврђивање хипотеза у вези са одабраном темом, идентификовање и прикупљање историјских извора и релевантне научне литературе уз примену савремених информационо-комуникационих технологија, састављање радне библиографије у складу са адекватним стилем навођења библиографских података, прикупљање, анализирање и критичко промишљање историјских извора и релевантне научне литературе уз примену мултиперспективног и интердисциплинарног приступа, саопштавање резултата истраживања у облику сложене текстуалне целине, обликоване у виду посебне публикације, у складу са академским стандардима и научном етиком.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава:</i> критеријуми за формулисање научно релевантне теме из области историје, планирање и реализацију самосталног истраживања; идентификовање релевантних историјских извора и научне литературе и израда радне библиографије уз примену информационих технологија и у складу са адекватним стилем навођења библиографских података; критичко промишљање и компаративна анализа прикупљених историјских извора и научне продукције о одабраној теми; етичка начела академског писања, ауторска права и одговорност приликом формирања напомена (библиографских и дескриптивних), цитирања историјских извора и литературе, као и уметања илустрација (слике, мапе и сл.) и графичких приказа резултата истраживања (табеле, графикони и сл.); структура сложене текстуалне целине, обликоване у виду посебне публикације, у којој су јасно и прецизно и у академској форми изложени резултати самосталног истраживања (наслов, сажетак, кључне речи, увод, разрада, закључак, прилози, библиографија и др.); критеријуми за јавно представљање и образлагање резултата самосталног истраживања пред компетентним стручњацима из одговарајуће области.<br><br><i>Практична настава:</i> Самостално претраживање електронских каталога библиотечких, архивских, музејских и сродних установа, колекција дигитализованих извора и сличних база података, израда радне библиографије о одабраној теми, критичко промишљање и компаративна анализа прикупљених историјских извора и релевантних научних радова (писмени извештаји, презентације). |
| <b>Литература</b><br>Boeglin, M. (2010). <i>Akademsko pisanje korak po korak</i> . Novi Sad: Akademska knjiga.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |



- Дилмен, ван Р. (ур.) (2010). *Историја: лексикон појмова*, Београд: Clio.
- Dobson, M. i Ziemann, B. (eds.) (2008). *Reading Primary Sources: the Interpretation of Texts from Nineteenth- and Twentieth-century History*, London – New York: Routledge.
- Еко, У. (2000). *Како се пише дипломски рад*. Београд: Народна knjiga-Alfa.
- Клеут, М. (2008). *Научно дело од истраживања до штампе: техника научноистраживачког рада*. Нови Сад: Академска књига.
- Кока, Ј. (1994). *О историјској науци: огледи*, Београд: Српска књижевна задруга.
- Kuba, L. i Dž. Koking (2003). *Metodologija izrade naučnog teksta: kako se piše u društvenim naukama*, Podgorica: CID.
- Томпсон, П. (2012<sup>7</sup>). *Глас прошлости: усмена историја*, Београд: Clio.
- Šamić, M. (1988). *Како настaje научно djelo: uvođenje u metodologiju i tehniku naučnoistraživačkog rada – opšti pristup*. Sarajevo: Svjetlost.
- Schmale, W. (Hg.). (2006). *Schreib-Guide Geschichte. Schritt für Schritt wissenschaftliches Schreiben lernen*. Wien – Köln – Weimar: Böhlau.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> Историја МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Назив предмета:</b> Педагошка пракса 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Наставник/наставници:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезан                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Циљ предмета</b><br>Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада мастер историчара у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака у организацији и реализацији наставних активности. Оспособљавање студената за успешно извођење наставе историје у основним и средњим школама (државним и приватним).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Исход предмета</b><br>Студенти су упознати са делокругом рада мастер историчара, његовим садржајем, видовима и специфичностима и оспособљени су за извођење наставе у педагошким установама. Студенти су припремљени за остваривање програмских циљева и дефинисање исхода у настави историје; да самостално планирају, израђују микро планове, писмене припреме, изводе наставу по савременим методичким захтевима, оспособљени су да изврше евалуацију наставе. Критички анализују улоге и обавезе мастер историчара у педагошком раду и сагледавају проблеме у радном окружењу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Садржај предмета</b><br>Хоспитовање и самостално извођење наставе историје организује се у основним и средњим школама уз стручни надзор руководиоца практичних вежби – наставника и ментора. Систематско анализирање теоријске основе наставе историје и њена друштвена функција како би се свеобухватније посматрао наставни процес и функционално дефинисали образовни стандарди и исходи у настави историје. Упознавање са организацијом рада у школи, посебно са радом и обавезама стручног актива и присуствују огледним часовима наставника, и ментора, после којих се организују анализе часова и њихова евалуација. Савладавање литературе и извора који су потребни за успешно припремање и извођење наставе историје; примена истраживачког метода са посебним освртом на израду писаних радова; анализа уџбеника и израда дидактичког материјала. Самостално извођење наставе за коју се студент припрема на вежбама и пише детаљне елаборате наставних јединица, уз стручне консултације с наставником и ментором. Хоспитовање у основним и средњим школама се изводи по плану посматрања и анализе (8 часова), самосталног извођења наставе (4 часа) и завршног испитног часа, коме се приступа након успешно реализованих самосталних часова. |
| <b>Литература</b><br>Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Историја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Назив предмета:</b> Студијски истраживачки рад                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Наставник/наставници:</b> Сви наставници ангажовани на програму                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезан                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Услов:</b> Претходно положени сви испити предвиђени програмом                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Циљ предмета</b><br>Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања у области историје, које укључује дефинисање теме и утврђивање предмета истраживања, сачињавање плана истраживања, прикупљање и прелиминарно анализирање релевантних историјских извора и литературе као предуслов израде мастер рада.                                                                                                  |
| <b>Исход предмета</b><br>Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања у области историје, које укључује дефинисање теме и утврђивање предмета истраживања, сачињавање плана истраживања, прикупљање и прелиминарно анализирање релевантних историјских извора и литературе, те су спремни за финалну анализу података и синтезу резултата истраживања у облику писаног рада – мастер рада.                                  |
| <b>Садржај предмета</b><br>Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, и у складу с тим избор одговарајућег теоријско-методолошког оквира истраживања. Израда плана истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење извора и литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања. Дефинисање структуре рада – увод, анализа теоријског истраживања/резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија, прилози итд. |
| <b>Литература</b><br>Литература релевантна за реализацију студијског истраживачког рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Историја                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Назив предмета:</b> Мастер рад                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Наставник/наставници:</b> Сви наставници ангажовани на програму                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезан                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Услов:</b> Претходно положен Студијски истраживачки рад у функцији израде мастер рада                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Циљ предмета</b><br>Оспособљавање студената за спровођење истраживања релевантних истраживачких тема и проблема у области историје, писмену презентацију резултата истраживања и дискусију о добијеним резултатима у теоријском и практичном контексту.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Исход предмета</b><br>Студент познаје теоријско-методолошки оквир теме или проблема који мастер рад обрађује и способан је да их подвргне критичкој анализи и компарацији; самостално претражује изворе и литературу; наводи, класификује и тумачи релевантне изворе и литературу; спроводи испитивање од фазе уочавања релевантних истраживачких проблема, преко фазе припреме и анализе података те фазе интерпретације резултата истраживања, па све до фазе писања мастер рада у коме су презентовани истраживачки проблем, основни резултати и закључци и има способност дискутовања о добијеним резултатима истраживања у теоријском и практичном контексту.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Садржај предмета</b><br>Мастер рад представља самостални истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријско-методолошким оквиром и емпиријским корпусом у вези са темом и предметом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева прикупљање и проучавање релевантних извора и литературе, анализу добијених података, интерпретацију резултата ове анализе и дискусију о добијеним резултатима.<br>Након обављеног истраживања студент припрема мастер рад у писаној форми. Мастер рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу теоријског истраживања/резултате емпиријског истраживања и завршну дискусију (закључак), библиографију.<br>У оквиру уводног дела треба да буде представљен теоријско-методолошки оквир и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи делове посвећене методу и резултатима, у оквиру њих треба да су приказани поступак истраживања и јасно изнети резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака свога истраживања.<br>Након предаје мастер рада студент приступа одбрани пред трочланом Комисијом која је састављена од најмање два наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. Одбрана мастер рада састоји се од експозеа током којег студент представља проблем, истраживачки нацрт и резултате свог рада. У другом делу одбране чланови комисије износе своје мишљење о раду, постављају питања и са кандидатом дискутују о појединим елементима завршног рада. |
| <b>Литература</b><br>Литература релевантна за реализацију мастер рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |